

خانواده سالم

نگاهی اجمالی به سبک زندگی اسلامی در خانواده سالم

رسول خدا(ص) به امیر مومنان علی(ع) فرمود: خدمت به خانواده، کفاره گناه بزرگ، موجب فرونشاندن خشم الهی، مهریه حوریان بهشتی و موجب فزونی درجات است. ای علی! به خانواده خدمت نمی‌کند مگر صدیق یا شهید یا مردی که خدا برایش خیر دنیا و آخرت را خواسته است. از حضرت رسول(ص) روایت شده که نزدیکترین شما به جایگاه من در قیامت، نیکوترین شما از جهت اخلاق و سودمندترین شما نسبت به خانواده خویش است.

ماهیت خانواده و مدیریت آن در تمام مراحل، فداکاری و از خود گذشتگی اعضا را نسبت به هم می‌طلبد. خانواده و مدیریت درست آن، با خودبینی و خودخواهی در تضاد است. ایثار شرط لازم برای یک مدیریت مطلوب در خانه است.

در بحث مسائل خانواده و حقوق زوجین نسبت به هم برخی همسران تصور می‌کنند که حقوق یکی از آنها نسبت به دیگری بیشتر است، در حالی که کلام آسمانی و احادیث خاندان عصمت و طهارت گویای این حقیقت است که زن و مرد (زن و شوهر) هر کدام وظایف مخصوص به خود را دارد. اگر چه آن دو در رابطه با بندگی خدا و صفات لازمه آن به یک چشم نگریسته می‌شوند و پاداش آنها فقط به اعمال آنها ربط دارد. و از آنجائی که این دو انسان از لحاظ آفرینش و احساسات و تمایلات متفاوت هستند، علاوه بر حقوق مشترک، حقوق خاص جنس خود را هم خواهند داشت و این دلیل برتری یکی بر دیگری نیست.

نهاد خانواده از منظر اسلام، دارای جایگاه و قداست ویژه ای است که قابل مقایسه با هیچ نهاد دیگری نیست. در حدیثی از پیامبر خدا (ص) آمده است: «ما بنی بناء فی الإسلام أحب الی الله تعالی من التزیج» در اسلام هیچ بنیادی نزد خدا محبوب تر از ازدواج نیست. تشکیل خانواده، دارای حکمت ها و دلایل متنوع روانی، اخلاقی، اجتماعی و دینی است که رسیدن به آرامش و ایجاد مودت و رحمت بین اعضای خانواده و بالتبع در جامعه از جمله آنهاست.

یکی از آیات قدرت خداوند این است که برای شما از جنس خودتان همسر آفریده تا وسیله سکون و آرامش شما باشد و در میان شما دوستی و رحمت قرار داده است.

HSE شرکت زغال سنگ پروده طبس

واحد بهداشت حرفه‌ای

نشریه شماره ۱۴۱

اسفند ماه ۱۳۹۵

خدا برای مردان مسلمان و زنان مسلمان و مردان مؤمن و زنان مؤمن و مردان اهل طاعت و زنان اهل طاعت و مردان راست گوی و زنان راست گوی و مردان شکیبا و زنان شکیبا و مردان خداترس و زنان خداترس و مردان صدقه دهنده و زنان صدقه دهنده و مردان روزه دار و مردانی که شرمگاه خود حفظ می کنند و زنانی که شرمگاه خود حفظ می کنند و مردانی که خدا را فراوان یاد می کنند و زنانی که خدا را فراوان یاد می کنند، آموزش و مزدی بزرگ آماده کرده است.

وظایف اصلی زن به قرار ذیل است:

زنان صالح در برابر شوهران خود، مطیع و متواضع اند و در غیاب آنها حافظ مال و ناموس آنهایند.

مطابق این آیه شریفه زن دو وظیفه مهم در برابر شوهر دارد:

۱- اینکه در برابر او متواضع باشد. «قنوت» در مقابل «نشوز» است. یعنی وظیفه زن در مقابل شوهرش تمکین است و نباید از این وظیفه سر باز زند و با آن مخالفت کند در واقع وظیفه اصلی زن این است که در امر تمکین برای همسرش همواره مطیع و متواضع باشد.

۲- اینکه در غیاب شوهر حافظ مال و ناموس او باشد و عفت و پاکدامنی را در حضور و غیاب وی رعایت کند.

وظایف فرزندان در قبال پدر و مادر:

- ۱- نیکی به والدین
- ۲- خودداری از گفتن کلمات و اصطلاحاتی که نمایانگر تنفر و انزجار است
- ۳- تندی نکردن به آنها
- ۴- تواضع و فروتنی
- ۵- طلب مغفرت و رحمت از خداوند برای آنها

اسلام می خواهد زن و مرد در کمال صفا و حسن نیت زندگی کنند و محیط خانه از هر سو برای آرامش، تولید و تربیت نسل آماده باشد. شکی نیست چنین زمینه ای نیازمند این است که هر یک خود را وابسته به هم بدانند، به هم مطمئن باشند و جز در مرز رضای هم گام بر ندارند و از عواملی که باعث فراق و جدائی، اضطراب و آشفتگی خانواده است جلوگیری به عمل آورده و آن دو در کنار هم گام های استوار را برای ساختن بنیان خانواده و جامعه بردارند و غم خوار یکدیگر و محروم اسرار هم باشند. قرآن همین را به زیبایی به تصویر می کشد:

(هُنَّ لِبَاسٍ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٍ لِهِنَّ) (آنها پوشش شمایند و شما پوشش آنهایند).

در واقع این تمثیل نشان گر آن است که زن و شوهر نسبت به یکدیگر بسیار نزدیک اند و هر یک از آن دو موجب حفظ عفت و پوشش دیگری است.

وظیفه مردان نسبت به همسرانشان:

مردان سرپرست و قیم زنانند به آن جهت که خداوند بعضی را به بعضی برتری داده است و به آن جهت که آنها از مال خود برای خانواده نفقه می دهند.

مطابق این آیه شریفه یکی از وظایف مرد مسؤولیت سرپرستی خانواده و تأمین نفقه آن است. از این رو زنان در امر سرپرستی خانواده و مسؤولیت اقتصادی خانواده و تأمین نفقه و مخارج زندگی پس از همسران خود قرار دارند.

وظیفه ی مهم دیگر مرد داشتن رفتاری شایسته و پسندیده در برابر زن و حسن معاشرت با اوست:

وَ عَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ (با زنان به نیکویی رفتار کنید.)

خانواده اسلامی

یکی از وظایف مهم مادر و پدر در برابر فرزندان:

حفظ تعادل و هماهنگی و دوستی و تفاهم بین خودشان است. باید توجه داشت که رمز موفقیت یک خانواده در وصول به اهداف و آرمان ها وجود توافق و تفاهم بین زوجین است و اگر میان دو همسر تفاهم و توافق نباشد، در تربیت فرزند و ثمره ی هستی آن دو نیز چندان موفقیتی نخواهد بود. حال اگر میان دو همسر تفاهم و توافق نباشد ولو اینکه یکی از طرفین وظیفه شناس باشد و به وظیفه تربیتی خویش عمل کند، چندان تأثیر مثبتی بر روی فرزند نخواهد، گذارد، چرا که دیگری با اخلاق و رفتار نا صحیح خود زحمات طرف دیگر را خنثی می کند.

رسول خدا (ص) فرمود: هر معروفی صدقه به شمار می آید و هر آنچه را که مؤمن برای خود و خانواده و همسرش هزینه کند و نیز هر آنچه با آن آبروی خود را حفظ کند برایش صدقه نوشته می شود و فرمود: بهترین شما کسانی هستند که برای خانواده خود بهترین باشند و من برای خانواده خودم بهترین شما هستم و نیز فرمود: کسی که به بازار رود و تحفه ای بخرد و آن را برای خانواده خویش ببرد مانند کسی است که صدقه ای را به سوی نیازمندان می برد.

